

Ці часи, коли те, що має бути сказаним, визирає на тебе з минулого — визирає так, наче хтось з-за вікна, коли ти проходиш вулицею повз. Минулі години, минулі вчинки видаються моторшно ізольованими; між ними і тобою, який озирється на них, більше немає нерозривного зв'язку.

Цього ранку, щойно вибравшись із ліжка, я поглянув на себе у дзеркало. Воно з хромованої сталі, і я завжди ношу його з собою. Його неможливо розбити. За ніч моя борода непомітно виросла, і зараз мої щоки та підборіддя вкривала коротка щетина. Мої очі були не такі запалені, як упродовж останніх двох тижнів. Напевне, я добре виспався. Якийсь час я вдивлявся у своє відображення і не бачив у ньому нічого дивного. Це й досі були ті самі ніс та рот, а маленький шрам, який починався над моєю лівою бровою і прорізав її навпіл, не видавався помітнішим, аніж учора. Усе начебто було на своєму місці, і разом усе було шкереберть,

оскільки між дзеркалом та мною існувала така сама дистанція, такий самий розрив у послідовності подій, який, як я завжди відчував, існував між вчинками, які я здійснив учора, і моїм теперішнім їх усвідомленням.

Однак усе гаразд.

Я не запитую, чи я є тим «я», яке дивиться, а чи образом, який воно бачить, людиною, яка діє, чи людиною, яка думає про здійснений вчинок. Оскільки тепер я знаю, що зрадливою є сама структура мови. Проблема з'являється одразу, як тільки я вдаюся до слова «я». У речах немає суперечності, вона існує лише у словах, які ми винаходимо, аби позначати речі. Саме слово «я» є довільним, і воно містить у собі власну неадекватність та власну суперечність.

Жодних проблем. Звідкись із-поза меж темного краю всесвіту — сміх гієни. Тоді я відвернувся від обличчя у дзеркалі. Між тоді і тепер я викурих дев'ять сигарет.

Воно припливло за течією, вкрите верболозом, немов сплетіння водоростей. Вона була прекрасною у своїй блідості — не її обличчя, хоча й воно було доволі гарним, а той спосіб, у який її тіло віддавалося воді, справляючи враження цілковитої полишеності, її довгі білі ноги були

розсунуті і волочилися за нею, а ступні трохи тягнули її на дно.

Коли я перехилився через край баржі з багром, то не думав про неї як про мертву жінку, навіть тоді, коли поглянув на її обличчя. Вона була більше схожою на прекрасний білий водяний грибок, на дивну блискучу річ, що виринула з глибин, а її кінцівки та тіло випромінювали стиглість і дозрілість великого гриба. Однак найбільше таке враження справляло волосся; воно розтікалося від голови, немов довгасті водорості. Лише воно було живим, і оскільки тіло стало повільним, важким, онімілим, волосся перетворилося на ліс із антен — пестливе та сплутане, воно вбирало у себе воду.

Лише коли Леслі вилаяв мене через мою незграбність, мені вдалося притягти її до борту. Ми потягнулися до неї руками. Коли я відчув охололу плоть кінчиками пальців, то почав рухатися швидше. Тіло вислизало від нас і м'яко та непристойно хлюпалося об днище. Доторк до нього змусив мене усвідомити, яким воно було роздутим.

— Заради Бога, ти можеш його нормально вхопити чи ні! — вигукнув Леслі.

Я перехилився, аж поки моє обличчя майже торкнулося води, і схопив її за щиколотку правою рукою. Вона плавно перевернулася, немов гладкий

риб'ячий живіт. Разом ми витягли її на поверхню і перетягнули через фальшборт, поки з неї завісою стікала річкова вода. Її масивне тіло осіло на дощану палубу з глухим, плескатим звуком. Майже одразу біля колін і там, де лежало підборіддя, сформувались калюжі.

Ми подивились на неї, а тоді один на одного, але жоден із нас нічого не сказав. Тіло мало не пристойний вигляд, який зазвичай і має смерть, моторошний та непристойний водночас.

«Сто тридцять по одинадцять пенсів за фунт», — безглузда думка... Я не знав, як вона в мене виникла, і з огляду на більш ніж одну причину, частково через усвідомлення того, що Леслі це б шокувало, я нічого не сказав. Пізніше ви зрозумієте, що я маю на увазі.

Швидка не приїжджала, аж поки не минув час сніданку. Не думаю, що вони квапилися, оскільки я сказав їм по телефону, що вона мертва.

Ми накинули на неї кілька мішків з-під картоплі, щоб не лякати хлопця, а тоді я пішов зателефонувати ї, повернувшись, приєднався до Леслі, його дружини та малого за сніданком.

— Сьогодні без яєць? — запитав я.

Елла сказала «без», мовляв, вона забула купити їх попереднього дня, коли ходила по продукти.

Але я знав, що це неправда, адже бачив, як вона виймала їх із кошика, коли повернулась. Мене розлютило те, що вона не завдала собі клопоту пригадати, як оглядала шкаралупи, оскільки думала, що одне з яєць могло розбитися, а я в цей час був у каюті. Це мене трохи образило.

— Сіль? — запитав я, вкладаючи у це слово усю цинічну вагу своєї невіри.

— Стоїть перед носом, — відказала вона.

Сіль була вогкою. Мені довелось зішкрібати її з краю блюдця ножем. Елла ігнорувала цей скреготливий звук, а Леслі, обличчя якого смикалося, як це інколи з ним траплялося, і далі читав газету.

Лише коли я перейшов до бекону, мені раптом спало на думку, що вони вже з'їли яйця. Я міг бачити залишки на зубцях їхніх виделок. Це трапилося, поки я ходив на той кінець доків до телефону... Леслі з гуркотом підвівся, не випивши другу чашку чаю. Йому було ніяково. Елла стояла спиною до мене, і я нечутно її лаяв. За якусь мить вона також пішла на палубу, забравши з собою малого, і мене полишили доїдати сніданок на самоті.

Ми були на палубі, коли приїхала швидка, одна з тих новітніх швидких, що сяяла мов нова копійка, і чоловіки в ній були ошатно одягненими. У той самий час прибули два полісмени, один з яких був